

Dosar nr. 3r-102/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Iurie Roibu,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Roibu împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău, Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare, intervenient accesoriu Igor Mantea, Svetlana Mantea, Nadejda Mantea, Daniela Mantea și Brigada de Poliție cu Destinație Specială "Fulger" privind contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat,

împotriva încheierii din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Iurie Roibu împotriva hotărârii din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La data de 17 februarie 2017 Iurie Roibu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău, Direcției Generală Locativ-Comunală și Amenajare, intervenient accesoriu Igor Mantea, Svetlana Mantea, Nadejda Mantea, Daniela Mantea și Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială "Fulger" privind contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat (f.d. 3-5, vol. I).

Prin hotărârea din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție acțiunea depusă de Iurie Roibu împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău, Direcției Generală Locativ-Comunală și Amenajare, terți Igor Mantea, Svetlana Mantea, Nadejda Mantea, Daniela Mantea și Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială "Fulger" privind contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat (f.d.73, 82-86 vol. II).

La data de 21 octombrie 2020 Iurie Roibu a depus apel împotriva hotărârii din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d. 81, vol. II).

Prin încheierea din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Iurie Roibu împotriva hotărârii din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 95-96, vol. II).

La 19 februarie 2021, Iurie Roibu, a depus recurs împotriva încheierii din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Recurentul a menționat că instanța de apel în încheierea contestată invocă faptul că, în materialele cauzei sunt dovezi care probează că hotărârea instanței de fond a fost notificată prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție participanților la proces, adică lui Iurie Roibu, fapt care nu corespunde realității, deoarece copia hotărârii motivate nu a fost recepționată până în prezent și nu a fost notificat despre hotărârea motivată în modul stabilit de lege.

Recurentul a invocat că potrivit avizului de recepție se constată că el nu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, declarând pe propria răspundere că aceasta a fost recepționată de o altă persoană necunoscută, ori semnatura de pe avizul de recepție nu îi aparține și nici nu cunoaște persoana care a aplicat semnatura și a recepționat copia hotărârii motivate.

Recurentul a subliniat că dreptul părților de a fi „auzite” este pe larg menționat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost „auzite”. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta. Datoria instanței de a motiva hotărârea și de a comunica în mod legal părților este deseori înțeleasă drept datoria de a soluționa cele mai importante probleme ale cauzei. Dacă instanța nu se pronunță deloc asupra unor chestiuni importante, atunci acest lucru conduce de cele mai multe ori la încălcarea art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale în sensul suprimării dreptului la un proces echitabil, fiind creată percepția că părțile nu au fost „auzite”.

La 12 martie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare, Igor Mantea, Svetlana Mantea, Nadejda Mantea, Daniela Mantea și Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială ”Fulger” copia recursului depus de Iurie Roibu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Intimații Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău, Direcția Generală Locativ-Comunală și Amenajare, Igor Mantea, Svetlana Mantea, Nadejda Mantea, Daniela Mantea și Brigada de Poliție cu Destinație Specială ”Fulger” nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe la recursul lui Iurie Roibu.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 ianuarie 2021 și a fost notificată recurentului Iurie Roibu, prin intermediul oficiului poștal, la data de 05 februarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexate la materialele cauzei (f.d.100).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Iurie Roibu, la data de 19 februarie 2021, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 17 februarie 2017 Iurie Roibu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău, Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare, intervenient accesoriu Igor Mantea, Svetlana Mantea, Nadejda Mantea, Daniela Mantea și Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială "Fulger" privind contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat (f.d. 3-5, vol. I).

Prin hotărârea din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție acțiunea depusă de Iurie Roibu împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău, Direcției Generale Locativ-Comunală și Amenajare, terți Igor Mantea, Svetlana Mantea, Nadejda Mantea, Daniela Mantea și Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială "Fulger" privind contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat (f.d.73, 82-86 vol. II).

La data de 21 octombrie 2020 Iurie Roibu a depus apel împotriva hotărârii din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d. 81, vol. II).

Prin încheierea din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Iurie Roibu împotriva hotărârii din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 95-96, vol. II).

La 19 februarie 2021, Iurie Roibu, a depus recurs împotriva încheierii din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că de către apelantul Iurie Roibu nu a fost depusă motivarea apelului, în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate a primei instanțe, termen imperativ prevăzut de lege.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(2).

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat la data de 24 septembrie 2020 (f. d. 73, vol. II).

Iar, la data de 21 octombrie 2020, Iurie Roibu a depus apel împotriva hotărârii din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 81, vol. II).

Prin prisma art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin act de recunoaștere a recepționării; notificare prin poștă cu act de notificare; notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

După cum rezultă din materialele cauzei, hotărârea motivată din 24 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată apelantului Iurie Roibu, prin intermediul oficiului poștal, la data de 27 noiembrie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la materialele cauzei (f.d.89, vol. II).

Conform art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de depunere a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Astfel, până la ședința de judecată stabilită pentru data de 19 ianuarie 2021, dar și în cadrul ședinței de judecată, recurentul Iurie Roibu nu a depus motivarea apelului și nu a solicitat repunerea în termen.

Completul consideră neîntemeiate și declarative argumentele recurentului Iurie Roibu, precum că nu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, declarând pe propria răspundere, că corespondența a fost recepționată de o altă persoană necunoscută și semnatura de pe avizul de recepție nu îi aparține și nici nu cunoaște persoana care a aplicat semnatura și care a recepționat copia hotărârii motivate.

Conform prevederilor art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Iar, conform art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându - se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Sub acest aspect Colegiul notează că, prin prisma art. 33 din Codul administrativ, recepționarea hotărârii motivate din 24 septembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, de către Iurie Roibu, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act recurentului. Mai mult, pe parcursul judecării cauzei atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, comunicarea cu Iurie Roibu s-a realizat prin intermediul oficiului poștal, la adresa de domiciliu a lui Iurie Roibu, indicată de către acesta în cererea de chemare în judecată, în cererea de apel depusă la data de 21 octombrie 2020 și în cererea de recurs (f.d. 3, vol. I, 81, 106, vol. II).

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, recurentul Iurie Roibu nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Iurie Roibu.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentul Iurie Roibu sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Iurie Roibu.

Se menține încheierea din 19 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Roibu împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău, Direcției Generală Locativ-Comunală și Amenajare, intervenient accesoriu Igor Mantea, Svetlana Mantea, Nadejda Mantea, Daniela Mantea și Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială "Fulger" privind contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan